

HANGYA

Felhívás a szövetkezeti adók tárgyában!

Felhívjuk összes szövetkezeteinket, amelyek az 1922. üzleti év nyereségéből a szövetkezeti üzletrészek után osztalékot fizettek, hogy az üzletrész osztalékot után járó 15%-os adót az illetékes állami adóhivatalhoz minél előbb fizessék be és az adót bevételező adóhivatal teljes román címét, székhelyét, továbbá a kapott nyugta számát és a fenti cím alatt befizetett adó pontos összegét „Adóügyi osztály“ jelzésű egyszerű levelezőlapon központunkkal azonnal közöljék.

Az itt kért adatokra azért van szükségünk, hogy az érdekelt szövetkezeteket a kétszeres megadóztatástól megvédhessük.

Ugyanis a tiszta nyereségnek az a része, amely szövetkezeti üzletrészek osztalékeként fizettetik ki, teljesen mentes a szövetkezet vállalati adója alól, miután az ingó értékek adójánál (15%-os adóval) már egyszer amugy is meg van adóztatva. Ennek dacára azonban az adó-kivető-bizottságok a szövetkezeti vállalati adóját az 1922. évi szövetkezeti mérlegben feltüntetett tiszta nyereség teljes összege után vetik ki, már pedig e tiszta nyereségnek az a része, amely a szövetkezeti üzletrészek osztalékára fordított, teljesen mentes a szövetkezet vállalati adója és ezen adó pótlékai alól s így — ha szövetkezeteink központunk rendelkezésére bocsátják az itt kért adatokat — módunkban lesz őket a kétszeres megadóztatástól megvédeni.

Legcélszerűbb, ha érdekelt szövetkezeteink a kért adatokat az adó-kivető-bizottság által nekik kézbesített adó-kivetési jegyzőkönyvekkel együtt és a kézbesítés után azonnal beküldik a központnak.

A 15%-os adó befizetéséhez a „Hangya“ lap 1922. évi április hó 2-án megjelent 14. számában közölt román nyilatkozat- (Declarație) minta használandó fel, azonban a következő módosítással:

A nyilatkozat-minta 4. sorában „1922“ helyett „1923“ irandó; a % előtt kipontozott helyre „5“ irandó; a 11. sorban „1921“ helyett „1922“ irandó; a 13. sorban „1921“ helyett „1922“ irandó; a 14. sorban „ceta“ helyett „cota“ irandó; a 16. sorban „Aprilie“ helyett „Januarie“ irandó; a 17. sorban „1921“ helyett „1922“ irandó és az utolsó sorban „1922“ helyett „1923“ irandó.

Ezen 15%-os adó a kiadott osztalék teljes összege után számítandó ki és fizetendő be az adóhivatalhoz és a nyrendő nyugta a szövetkezet részére megörzendő.

Végül felkérjük azokat a szövetkezeteket, amelyek az 1922. üzleti évről vonatkozólag megtartott közgyűlési jegyzőkönyvet a központhoz még nem küldték be, sziveskedjenek e jegyzőkönyvet haladéktalanul beküldeni.

Szövetkezeti eredmények.

A múlt évben megkezdtük ezen rovatunk vezetését célul tűzve ki, hogy szövetkezeteink előtt ismeretessé tegyük a nagyobb és erősebb szövetkezetek üzleteredményeit, vagyoni gyarapodását, forgalmuk nagyságát, melyekből példát merithessenek és meggyőződést szerezhessenek a kisebb forgalmu és szerényebb körülmények közt dolgozó szövetkezetek a fejlődés lehetőségeiről. Ezen ismertetés lapunk szűkebb terjedelme miatt nem lehetett teljes, mert sok olyan szövetkezetekről nem emlékezhetünk meg, melyek bár számokban kisebb, de lényegében és aránylagosan szebb eredményt is mutattak fel, s működésük a Hangya szervezetben a központtal való szoros kapcsolat és összműködés folytán a legdicséretesebb szövetkezeti ténykedést képezik.

Ezen szempontok figyelembe vételével kívánják a szövetkezetek múlt évi üzleteredményeit vizsgálat tárgyává tenni és anélkül, hogy talán e tekintetben fokozatokat állítanánk fel, vagy bizonyos sorrendet akarnánk betartani, lapunkban állandóan ismertetni fogunk egy-két olyan szövetkezetet, melyek a szövetkezeti szervezkedés követelményeit öntudatosan betartva a legszebb uton haladnak a fejlődés irányában és a tagok teljes megelégedését vívták ki hasznos működésükkel.

Szolgáljanak ezen szövetkezetek példaképül és buzdítóul mindazon szövetkezetek előtt, melyek talán a viszonyok mostohasága, vagy más gátló momentumok miatt nem tudták az óhajtott eredményt elérni, de látva, hogy a kitartás, az ügyért való lelkesedés feltétlen meg hozza gyümölcsét, újabb erőt merithetnek a jelen és jövő évi szövetkezeti munkájukhoz.

Ilyen példa gyanánt a háromszék-megyei dálnoki szövetkezetet hozzuk fel,

mely 20 éves multjával a szövetkezeti élet erős bástyájává fejlődött s egy nagy környék gazdanépének vált leghasznosabb jóléti intézményévé. Az alakuláskori kicsiny alaptőkéje a tagok megértése folytán ma már 27025.— leire növekedett fel és évről-évre gyarapszik az újabb üzletrészejegyzések után. Azonkívül az évek folyamán 10879.60 lei összegű tartalékot is gyűjtött, mely tőkékkel a múlt évben 397.167.92 lei forgalmat érhetett el, tiszta nyeresége pedig 3350.94 leit tesz ki. Ezen tekintélyes forgalmat helyes szövetkezeti üzletvezetéssel érthette el, betartva a központi tanácsokat, ami mérleg adataiból is kitünik, mert vásárlásait legnagyobb részt a központ raktárainál eszközölte és árukészletét ötször forgatta meg. Vagyoni helyzete is igen öröndetes, tulajdonát képezi egy szép szövetkezeti ház, melynek mai értéke 200.000 leire is tehető. Tartozása nincs, a központtal szemben pedig állandó túlfizetésben van.

Hasonló szövetkezet a szatmármegyei mezőteremi Hangya szövetkezet, mely szintén szép multra, 23 évi kitartó szövetkezeti munkára tekinthet vissza. A tagok által megnyilvánult évről-évre fokozódó ragaszkodás és szeretet szövetkezetük iránt széles körben ismertté és jó hírűvé tette a szövetkezetet, mely forgalmán is meglátszik, miután a múlt évben 11535.— lei alap- és 5734.74 lei tartaléktőke mellett 516.002.37 lei összegű forgalmat bonyolított le. A tagok megértve a jelen viszonyok követelményeit a folyó évben üzletrészejegyzéssel megduplázták az üzletrésztőkét és a tartalékalap növeléséhez is nagyban hozzájárultak.

A szövetkezet közérdekű működéséről azáltal is tanuságot tett, hogy a község telkén egy szép házat építtetett, mely 25 év leteltével a község tulajdonába megy át. A központtal való kapcsolata a kezdettől fogva a legszorosabb volt, aminek a szövetkezet úgy anyagi, mint erkölcsi előnyeit megelégedéssel élvezi.

A központ közleményei.

Helyreigazítás. „Hangya“ lapunk 1923. évi május hó 6-án megjelent 18-ik számában „Ügyvezetés“ című tájékoztató közleménybe sajtóhibák csuszván be, azokat a következőkben igazítjuk helyre: E tájékoztató közlemény második

bekezdésének ötödik sorában „2500 lei után 60 lei illetéki bélyeget kell számítani“ helyett „2500 lei után 30 lei itéleti bélyeget kell számítani“ szavak olvasandók. A harmadik bekezdés utolsó sorában a „0.5%“ helyett „0.2%“ olvasandó.

Elveszett a *sitéri* fogyasztási szövetkezet két darab leirási könyve azon alkalommal, midőn a szövetkezet könyveit mérlegkészítés céljából a nagyváradai transitó raktárhoz beszállította. Felkérjük ezért mindazon szövetkezetek ügyvezetőjét, amely szövetkezeteknek a nagyváradai transitó raktárnál készült el mérlegük, sziveskedjenek a visszaküldött szövetkezeti könyvek között felülvizsgálni, hogy nem-e került tévedésből azok közé a *sitéri* szövetkezet két darab leirási könyve. Megtalálás esetén kérjük az elveszett könyveket nagyváradai transitó raktárukhhoz beküldeni, hogy azt a *sitéri* szövetkezethez továbbíthassuk.

SZÖVETKEZETI KARTÁRSÁK! Küldjétek el a *Hangya* naptár számára: a szövetkezet és vezetőség fényképét, adományokat, tanulságos vidéki történeteket, a gazdembernek szánt oktató- vagy szórakoztató elbeszéléseket, verseket stb. Mindenki, aki a naptár tartalmasságához hozzájárul, jutalom és díjazásban fog részesülni. A beküldés határideje 1923 július 15-ig.

A lakbérleti szerződések. Mind sürűbben fordul elő azon eset, hogy az új lakbérleti törvény félremagyarázása folytán a szövetkezet üzlethelyiségében a háztulajdonos nyugtalanítja, mely háborgatással szemben azonban a szövetkezet kellő védelemmel élhet. Tekintve azonban, hogy az ily ügyekben központunkhoz forduló szövetkezeteknek csak az esetben tudjuk tanácsainkat megadni, ha a szerződés feltételeit ismerjük, a hosszas levelezések elkerülése végett szükségessé válik a szövetkezet lakbérleti szerződésének beküldése. Felkérjük ennél fogva az ügyvezetőket, hogy a szövetkezet lakbérszerződésének másolatát mielőbb okvetlenül központunk ellenőri osztályához beküldeni sziveskedjenek, hogy bármikor előforduló hasonló ügyben a jogorvoslatra vonatkozólag tanácsunkat azonnal megadhassuk.

A nagyváradai transitóraktár újabb felszerelése. Értesítjük a nagyváradai transitó körzetébe beosztott szövetkezeteket, hogy a legutóbbi időben nagyváradai áruraktárunkat a szükségleteknek megfelelőleg elláttunk árukkal, gondoskodtunk, hogy a szövetkezetek igényei minél teljesebb mértékben kielégíthetők legyenek. Így kellő készlettel rendelkezik a raktár *jüszér, gyarmatárúkból*, meg-

érkeztek a raktárba a *Hangya kaszák és gazdasági szerszámok*, nemkülönböztetve *italárúkból* is nagy választékkal rendelkeznek. Megállapodást kötöttünk a gyári lerakattal, hogy szövetkezeteink részére a már régen nélkülözött kiváló minőségű és ízű *Dreher sört* nagyváradai raktárunk gyári árban hozhassa forgalomba. Felhívjuk ennél fogva az illetékes szövetkezetek üzletvezetőit, hogy a szövetkezetek minden szükségletét a nagyváradai transitó raktártól szerezzék be, mert rendeléseiknek pontos és gyors elintézésével meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a transitó a szövetkezetek áruellátását minden csábító és kecsegtető idegen ajánlatok és felhívásokkal szemben a legelőnyösebb és kizárólag a szövetkezet érdekeinek szemelött tartásával intézi el.

Monopol cikkek, dohány, cigaretta-papír, gyufa, okmánybélyeg, só árusítása iránti engedélyek elnyerése és a bevont engedélyek visszaadása ügyében központunkhoz fordult szövetkezeteinket értesítjük, hogy a kérvényeket illetékes helyre felterjesztettük.

A fenti ügyben érdekelt szövetkezeteinket az eredményről annak idején értesíteni fogjuk, miért is a levelezéssel felmerülő idővesztés, papír- és postai portó-költség megtakarítása szempontjából érdekelt szövetkezeteinket arra kérjük fel, hogy ezen — elintézés alatt álló — kérvényeik ügyében az eredmény közlését a levelezés mellőzésével várják be.

Végül *összes szövetkezeteinket felkérjük*, hogy monopol-engedélyeik elvonása esetén *haladéktalanul* forduljanak a központhoz s ily esetben a *tenyállás részletes közlése mellett* küldjék be az engedély elvonását kimondó határozatot is, mely utóbbira a kézbesítés (a szövetkezet részéről történt átvétel) kelte (év, hó, nap) okvetlenül feljegyzendő.

Az ily határozatok azonnali (lehetőleg még az átvétel napján!) *keküldése nagyon fontos*, mert a késői beküldés miatt a jogorvoslati (felebbezési) határidő elmulasztása állhat be s ily esetben a központ a szövetkezetten még akkor sem segíthet, ha annak engedélye törvényellenesen is vonatott el.

Szövetkezeti hírek.

Gyászír. Szomoruan vettük a hirt pókai szövetkezetünktől, hogy derék, lelkiismeretes boltkezelője *Vér József* május hó 19-én hirtelen elhunyt. Megboldogult négy éven át szorgalommal,

szövetkezeti hűséggel és kitartással szolgált a szövetkezet érdekeit, minél fogva méltán őrizhetjük emlékét az ügyért igaz hittel harcoló szövetkezeti férfiank emléksarnokában.

Szövetkezeti adományok. Ezuttal is beszámolunk szövetkezeteink részéről újabban megnyilvánult áldozatkészségről: a *lipoveni* szövetkezet közgyűlése a szatmári Tanítók háza internátusa javára 127.12 Leit, — a *lovétei* szövetkezet közgyűlése a község harang-alap javára 1472.81 Lei adományt szavazott meg.

A szövetkezeti mozgalom újabb vívmánya. Franciaországban a fogyasztó közönség régóta törekszik az állatvágást és huskimérést szövetkezeti alapon megszervezni, hogy e téren is veszedelmes arányokat öltő üzérkedő közvetítő kereskedelmet úgy az állattenyésztők, mint a fogyasztók érdekében kiküszöbölhesse. Természetesen itt is nagy ellenállással találkozott szembe, mely mind ez ideig késleltette a szervezkedés nagyobb mérvű megindulását. Legutóbb azonban a kormány is segítségére ment a fogyasztóknak és a megyék élén álló prefektusokat felhívta, hogy az indokolatlanul magas husárak leszoríthatása végett az üzérkedők kizárásával, szövetkezeti vágóhidak és mészárszékek alakítását mozdítsák elő. A közönséghez intézett felhívásban a kormány ajánlja az állattenyésztőknek, hogy állatjaikat közvetlenül ilyen szövetkezeteknek adják el, mert csak így érhetik el a munkájukért megillető ellenértéket, aminek nagy részét eddig az üzérkedő közvetítő kereskedelem vágta zsebre. — A kormány biztosította a fogyasztó közönséget, hogy az alakítandó állatvágó és huskimérő szövetkezetek élvezhetni fogják az ezideig kizárólag a földműves szövetkezeteknek biztosított alacsony kamat melletti hitelt s így a concurens tőkével szemben is verseny képesek lehetnek.

A franciaországi szövetkezeti szövetség nagy meglepéssel üdvözli a kormány ezen állásfoglalását és a vidéki fogyasztási szövetkezeteket felhívja, hogy a mezőgazdasági szövetkezetekkel karöltve kövessenek el mindent a kormány kívánságának és felhívásának minél eredményesebb megvalósítására és lehetőleg mindenütt állítsanak fel szövetkezeti vágóhidat és mészárszéket.

Terjesszük az „Erdélyi Gazdát“
a gazdák körében!

A „Hangya“ című mellékletet szerkeszti:
DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

az E. O. P. III. Árn.

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA“ SÓSBORSZESZT!